2025/2363

21.11.2025

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2025/2363 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 8ης Σεπτεμβρίου 2025

για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά εξαίρεση για τον μόλυβδο σε κατασκευαστικά στοιχεία από γυαλί ή κεραμικό υλικό

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, για τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών σε ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό [1], και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 2011/65/ΕΕ επιβάλλει στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός που διατίθεται στην αγορά δεν περιέχει τις επικίνδυνες ουσίες που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙ της εν λόγω οδηγίας. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για ορισμένες εξαιρούμενες εφαρμογές που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ της εν λόγω οδηγίας.

(2) Οι κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού στις οποίες εφαρμόζεται η οδηγία 2011/65/ΕΕ παρατίθενται στο παράρτημα Ι της εν λόγω οδηγίας.

(3) Ο μόλυβδος είναι ουσία υποκείμενη σε περιορισμό και περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ. Η μέγιστη ανεκτή τιμή συγκέντρωσης μολύβδου είναι 0,1 % κατά βάρος σε ομοιογενές υλικό.

(4) Με την κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2018/736 της Επιτροπής [2] χορηγήθηκε εξαίρεση για ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά κατασκευαστικά στοιχεία που περιέχουν μόλυβδο σε γυαλί ή κεραμικό ή σε γυάλινη ή κεραμική μήτρα, όπως ορίζονται στην καταχώριση 7(γ)-Ι του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ. Η εξαίρεση επρόκειτο να λήξει στις 21 Ιουλίου 2021, στις 21 Ιουλίου 2023 και στις 21 Ιουλίου 2024 αντιστοίχως για καθεμία από τις σχετικές κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

(5) Με την κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2019/169 της Επιτροπής [3] χορηγήθηκε εξαίρεση για τον μόλυβδο σε διηλεκτρικό κεραμικό πυκνωτών για ονομαστική τάση 125 V εναλλακτικού ρεύματος ή 250 V συνεχούς ρεύματος ή υψηλότερη, όπως ορίζονται στην καταχώριση 7(γ)-ΙΙ του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ. Η εξαίρεση επρόκειτο να λήξει στις 21 Ιουλίου 2021, στις 21 Ιουλίου 2023 και στις 21 Ιουλίου 2024 αντιστοίχως για καθεμία από τις σχετικές κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

(6) Η Επιτροπή έλαβε συνολικά οκτώ αιτήσεις ανανέωσης για την εξαίρεση που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 4, οι οποίες καλύπτουν όλες τις κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Για την εξαίρεση που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 5, η Επιτροπή έλαβε μία αίτηση ανανέωσης. Όλες οι αιτήσεις παραλήφθηκαν εντός της προθεσμίας ανανέωσης που ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 5 της οδηγίας 2011/65/ΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2011/65/ΕΕ, η υφιστάμενη εξαίρεση εξακολουθεί να ισχύει μέχρις ότου η Επιτροπή αποφασίσει επί της αίτησης ανανέωσης.

[1] ΕΕ L 174 της 1.7.2011, σ. 88, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj.

[2] Κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2018/736 της Επιτροπής, της 27ης Φεβρουαρίου 2018, για την τροποποίηση, προς τον σκοπό της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μία εξαίρεση για ορισμένα ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά κατασκευαστικά στοιχεία που περιέχουν μόλυβδο σε γυαλί ή κεραμικό (ΕΕ L 123 της 18.5.2018, σ. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/736/oj).

[3] Κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2019/169 της Επιτροπής, της 16ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση, προς τον σκοπό της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μια εξαίρεση για τη χρήση μολύβδου σε διηλεκτρικό κεραμικό ορισμένων πυκνωτών (ΕΕ L 33 της 5.2.2019, σ. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2019/169/oj).

(7) Για την αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβλήθηκαν, εκπονήθηκε μελέτη τεχνικής και επιστημονικής αξιολόγησης, η οποία οριστικοποιήθηκε το 2022 ([4]). Διενεργήθηκε περαιτέρω μελέτη η οποία εστιάστηκε στις κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού για τις οποίες ζητήθηκε ανανέωση σε μεταγενέστερο στάδιο, η οποία οριστικοποιήθηκε το 2024 ([5]). Οι αξιολογήσεις περιλάμβαναν διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 7 της οδηγίας 2011/65/ΕΕ.

(8) Η αξιολόγηση της αιτούμενης ανανέωσης της εξαίρεσης κατέληξε στο συμπέρασμα ότι στα κεραμικά ο μόλυβδος προσδίδει συγκεκριμένες διηλεκτρικές, πιεζοηλεκτρικές, πυροηλεκτρικές, σιδηροηλεκτρικές, και μαγνητικές ιδιότητες, καθώς και ιδιότητες ημιαγωγών σε ευρύ φάσμα χρήσεων όσον αφορά τις θερμοκρασίες, τις τάσεις ή τις συχνότητες. Στο γυαλί ο μόλυβδος προσδίδει πολύ σημαντικές ιδιότητες, όπως είναι η μείωση του σημείου τήξης και του σημείου μαλάκυνσης, η βελτίωση της επεξεργασιμότητας, της μηχανικής κατεργασιμότητας και της χημικής σταθερότητας, και άλλες.

(9) Τα υποκατάστατα των κεραμικών και γυαλιών που περιέχουν μόλυβδο είτε δεν είναι τεχνικά εφικτά για όλες τις εφαρμογές είτε δεν είναι επαρκώς αξιόπιστα για συγκεκριμένες εφαρμογές. Ως εκ τούτου, η αιτούμενη ανανέωση πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) πρώτη και δεύτερη περίπτωση της οδηγίας 2011/65/ΕΕ, δηλαδή ότι η εξάλειψη ή η υποκατάσταση μέσω αλλαγών στον σχεδιασμό ή υλικών και κατασκευαστικών στοιχείων που δεν απαιτούν κανένα από τα υλικά ή τις ουσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ είναι επιστημονικά ή τεχνικά ανέφικτη και ότι δεν διασφαλίζεται η αξιοπιστία των υποκατάστατων.

(10) Προκειμένου να καταστεί δυνατή μια πιο εστιασμένη τεχνική αξιολόγηση στο μέλλον, η τρέχουσα εξαίρεση που προβλέπεται στην καταχώριση 7(γ)-Ι του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ θα πρέπει να χωριστεί σε δύο σημεία, συγκεκριμένα στο σημείο 7(γ)-V για τον μόλυβδο σε εφαρμογές γυαλιού και στο σημείο 7(γ)-VI για τον μόλυβδο σε εφαρμογές κεραμικών. Είναι σκόπιμο να προσδιοριστούν οι τεχνικές εφαρμογές στις εν λόγω καταχωρίσεις.

(11) Η αξιολόγηση που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 7 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, παρόλο που είναι επιστημονικά δυνατή η υποκατάσταση του μολύβδου σε διηλεκτρικά κεραμικά για πυκνωτές υψηλής τάσης για ορισμένες εφαρμογές στο πλαίσιο της εξαίρεσης που προβλέπεται στο σημείο 7(γ)-ΙΙ του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ, η εν λόγω υποκατάσταση δεν είναι τεχνικά εφικτή για τις περισσότερες εφαρμογές. Επιπλέον, οι εν λόγω πυκνωτές χωρίς μόλυβδο δεν είναι επαρκώς αξιόπιστοι στην πράξη. Ως εκ τούτου, η αιτούμενη ανανέωση πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) πρώτη και δεύτερη περίπτωση της οδηγίας 2011/65/ΕΕ.

(12) Οι ανανεωμένες εξαιρέσεις θα πρέπει να χορηγηθούν με περιόδους ισχύος που να λαμβάνουν υπόψη τα τεχνικά συμπεράσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 7. Η εξαίρεση του σημείου 7(γ)-Ι του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ θα πρέπει να ανανεωθεί για βραχυχρόνια περίοδο ισχύος σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2011/65/ΕΕ. Οι ημερομηνίες λήξης της εξαίρεσης του σημείου 7(γ)-ΙΙ και των εξαιρέσεων των σημείων 7(γ)-V και 7(γ)-VI του παραρτήματος ΙΙΙ της εν λόγω οδηγίας θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ελάχιστη περίοδο των 18 μηνών πριν από την ημερομηνία λήξης, κατά την οποία πρέπει να υποβάλλονται αιτήσεις ανανέωσης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2011/65/ΕΕ.

(13) Λόγω της βραχυχρόνιας ανανέωσης της εξαίρεσης του σημείου 7(γ)-Ι του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ, είναι σκόπιμο να καθοριστεί κοινή ημερομηνία λήξης για όλες τις κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2011/65/ΕΕ.

(14) Η ανανέωση των εξαιρέσεων δεν αποδυναμώνει την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας που παρέχεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([6]).

(15) Επομένως, η οδηγία 2011/65/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

([4]) Η τελική έκθεση (δέσμη 22) της μελέτης είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en.

([5]) Η τελική έκθεση (δέσμη 27) της μελέτης είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441.

([6]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο στις 30 Ιουνίου 2026, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 1η Ιουλίου 2026.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 8 Σεπτεμβρίου 2025.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το παράρτημα ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1. Τα σημεία 7(γ)-I και 7(γ)-II αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«7(γ)-I	Ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά κατασκευαστικά στοιχεία που περιέχουν μόλυβδο σε γυαλί ή κεραμικό πλην των διηλεκτρικών κεραμικών πυκνωτών, π.χ. πιεζοηλεκτρονικές διατάξεις, ή σε γυάλινη ή κεραμική μήτρα	Ισχύει για όλες τις κατηγορίες και λήγει στις 30 Ιουνίου 2027.
7(γ)-II	Μόλυβδος σε διηλεκτρικό κεραμικό πυκνωτών για ονομαστική τάση 125 V εναλλασσόμενου ρεύματος ή 250 V συνεχούς ρεύματος ή υψηλότερη	Ισχύει για όλες τις κατηγορίες [εκτός από τις εφαρμογές που καλύπτονται από το σημείο 7(γ)-I ή 7(γ)-IV)] και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2027.»

2. Προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 7(γ)-V και 7(γ)-VI:

«7(γ)-V	Ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά κατασκευαστικά στοιχεία που περιέχουν μόλυβδο σε γυαλί ή γυάλινη μήτρα, ο οποίος επιτελεί οποιαδήποτε από τις ακόλουθες λειτουργίες: 1) για προστασία και ηλεκτρική μόνωση σε υαλοσφαιρίδια διόδων υψηλής τάσης και σε γυάλινες στρώσεις για δισκία· 2) για ερμητική σφράγιση μεταξύ κεραμικών, μεταλλικών και/ή γυάλινων μερών· 3) για σκοπούς σύνδεσης σε παράθυρο παραμέτρων διεργασίας για θερμοκρασία < 500 °C σε συνδυασμό με ιξώδες 1 013,3 dPas (“θερμοκρασία υαλώδους μετάβασης”)· 4) για χρήση ως αντιστασικό υλικό όπως μελάνη, με φάσμα ειδικής αντίστασης από 1 Ω/τετράγωνο έως 100 ΜΩ/τετράγωνο, εξαιρουμένων των πυκνωτών ποτενσιομέτρων· 5) για χρήση σε χημικά τροποποιημένες γυάλινες επιφάνειες για πλάκες μικροδιαύλων (MCP), πολλαπλασιαστές ηλεκτρονίων σε δίαυλο (CEM) και αντιστασικά προϊόντα από γυαλί (RGP).	Ισχύει για όλες τις κατηγορίες και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2027.
7(γ)-VI	Ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά κατασκευαστικά στοιχεία που περιέχουν μόλυβδο σε κεραμικό, ο οποίος επιτελεί οποιαδήποτε από τις ακόλουθες λειτουργίες: 1) για χρήση σε πιεζοηλεκτρικά κεραμικά μολύβδου-ζιρκονίου-τιτανίου (PZT)· 2) για κατασκευή κεραμικών με θετικό συντελεστή θερμοκρασίας (PTC).	Ισχύει για όλες τις κατηγορίες [εκτός από τις εφαρμογές που καλύπτονται από τα σημεία 7(γ)-II, 7(γ)-III και 7(γ)-IV του παρόντος παραρτήματος καθώς και από το σημείο 14 του παραρτήματος IV] και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2027.»